[2020] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 249

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(2017 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1003)

17 ਜੁਲਾਈ, 2020

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ

ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ:

ਕਲਾ। 161 - ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਆਫੀ - ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ - ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਖੁਦ - ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ -
ਆਯੋਜਿਤ: ਵੱਡੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਯੂ/ਕਲਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। 161 ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਸਫਲਤਾ
ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਦੀ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਸੀ
ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ - ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਯਮ
ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਹੀ ਸਨ - ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਸਵਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ
ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 161, ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ
ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਅਸੂਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ

ਹੇਠਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ

ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

433-ਏ ਕਰੋੜ ਦਾ ਪੀ.ਸੀ. - ਸਜ਼ਾ / ਸਜ਼ਾ - ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਆਫੀ -

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 1973 - ਐੱਸ. 433-ਏ.

ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1981) 1

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

107 : [1981] 1

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

1196; ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ

ਯੂ.ਪੀ.

ਅਤੇ ਹੋਰ (1998) 4

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

75 : [1998] 2 ਐਸਸੀਆਰ 206;

ਏਪੁਰੁ ਸੁਧਾਕਰ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ

ਏ.ਪੀ. (2006) 8

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

161:

[2006] 7 ਸਮਰਥਣ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

81; ਸਤਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(2000) 5

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

170 : [2000] 3

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

858;

ਦਾ ਰਾਜ

ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ (2010) 4

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

216:
[2010] 3

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

716; ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ

(ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) (2013) 6

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

195 : [2013] 6

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

676

- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

_____

[1981] 1

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

1196 ਪੈਰਾ **4** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

[1998] 2

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

206 ਪੈਰਾ **5** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2006] 7 ਸਮਰਥਣ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

81 ਪੈਰਾ **6** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

[2000] 3

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

858 ਨੇ ਪੈਰਾ **6.1** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2010] 3
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

716 **ਪੈਰਾ 7** **ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ**

[2013] 6
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

676 **ਪੈਰਾ 8** **ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.

2017 ਦਾ 1003।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.05.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 170-ਡੀ.ਬੀ

2007 ਦੇ.

ਸ਼ਿਖਿਲ ਸੂਰੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸੇਨ, ਐਡ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 302 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ

ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਭੋਗਣ ਲਈ

ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਸਜ਼ਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਾਂਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡੋ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 04.07.2017 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ

ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇ 8 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ,

ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੇ ਅਸਲ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

2. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, 15 ਅਗਸਤ, 2019, ਵਿੱਚ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ,

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਦੇਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ

ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ। ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 02.08.2019 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

“ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਯਾਨੀ 15 ਅਗਸਤ 2019 ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ,

ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੈ

ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

<u>ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ</u>

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਹੈ

ਜਾਂ ਮਰਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 65 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ

15.08.2019 ਤੱਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਹਨ

ਮਰਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਸਮੇਤ ਮਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕੈਦ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਜੇਲ੍ਹ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

1) ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 75 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ

ਅਤੇ 15.08.2019 ਨੂੰ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 65 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਅਤੇ ਅੰਡਰ ਟਰਾਇਲ ਸਮੇਤ 2/3 ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ

ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਆਚਰਣ ਹੈ

ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਤੁਰੰਤ.

ਨੋਟ:- ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ

ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਜੇਲ੍ਹ ਉਮਰ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ।

2) ਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਪਰਾਧ:

i) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ
ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ii) 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲ
ਸਾਲ

iii) ਕਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ।

iv) ਡਕੈਤੀ ਜਾਂ ਡਕੈਤੀ

v) ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ
ਕੈਦ

vi) ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ
(ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1987, ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੇਦ ਐਕਟ, 1923,
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਟ, 1948, ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਟ, 1967, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਤੇ 3
ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1961 ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ
ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਤੋਂ 130।

vii) ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਸ ਛੋਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼।

viii) ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਐਕਟ, 1985

ix) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ

x) ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ

xi) ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ
ਧਾਰਾ 107/ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ
109/110 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973।

xii) ਨਕਲੀ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 489 (ਏ ਤੋਂ ਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਡ।

xiii) ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ
ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881।

3. ਇਹ ਮੁਆਫੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਹਨ
ਇਹ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਦਿਨ ਜ਼ਮਾਨਤ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਜੇਕਰ ਉਹ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

2019, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ।''

3. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ਼ਿਖਿਲ ਸੂਰੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਜ ਲਈ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ

4. ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 1 ਵਿੱਚ , ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੋਡ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ (18.12.1978 ਤੋਂ 1978 ਦੇ ਐਕਟ 45 ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਿਲਿਤ)। ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਦੁਆਰਾ ਲੇਖਕ ਬਹੁਮਤ ਨਿਰਣਾ ਵੀ.ਆਰ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ., ਸਨ:-

"72. ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ:

(1) ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮਈ ਹੋਣਾ, ਪੇਨੋ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਸੁਪਰ ਇਰੋਗੇਟਿਵ . ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਡਰਟਰ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁੰਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡਾ ਅਰਥ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਡੀਕੋਡ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕੋਡ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਛੋਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਛੋਟੀ-ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਰਾਜ.

(3) ਅਸੀਂ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 72 ਅਤੇ 161, ਪਰ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ

ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਲਈ।

(4) ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 432 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 433 ਏ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਅਤੇ 161 ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪਰ ਏ

ਵੱਖ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 433-ਏ, ਰੱਦ ਕਰਕੇ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਮਾਫੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ,

ਆਉਣ-ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ।

(5) ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 20(1)।

(6) ਅਸੀਂ ਗੋਡਸੇ ਕੇਸ 3 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਕੈਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ,

---

1 (1981) 1

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

107

2 ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973

3 (1961) 3

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

440 (ਗੋਪਾਲ ਵਿਨਾਇਕ ਗੋਡਸੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.)

ਕੈਦੀ ਭਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾ ਬਾਕੀ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ।

(7) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 433-ਏ, ਇਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ (ਭਾਵ ਦੋਵੇਂ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ), ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹਨ।
ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ
ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਕੈਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
18 ਦਸੰਬਰ 1978 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਸਾਰੇ
"ਜੀਵਨੀਆਂ" ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਰੀਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼
ਇਹ ਭਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕੈਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ
ਉਸੇ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੀ-ਸਜਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ
ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ
ਧਾਰਾ 433 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-
ਏ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

(8) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 72 ਅਤੇ 161 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਉਚਿਤ ਦੀ ਸਲਾਹ
ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ
ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪੂਰੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.

(9) ਧਾਰਾ 72/161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ

ਅਣਗਿਣਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ, ਤਰਕਹੀਣ, ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣਾ। ਸਿਰਫ਼
ਇਹਨਾਂ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ।

(10) ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਛੋਟੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰੀਓ ਵਿਗੋਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਕਰਨਗੇ
ਧਾਰਾ 433-ਏ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਮਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ
ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪੈਨੋਲੋਜੀਕਲ ਸੋਚ - ਇੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਦਮ,
ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ - ਮੌਜੂਦਾ ਛੋਟ ਅਤੇ ਰੀਲੀਜ਼ ਸਕੀਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਆਰਟੀਕਲ 72/161 ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ
ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਜੇ ਕੁਝ ਵਿੱਚ
ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮ ਅਪਰਾਧੀ, ਧਾਰਾ 433-ਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 72/161 ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼। ਦੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ
ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ
ਮੌਜੂਦਾ ਛੋਟ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਵਧੇਰੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਕੀਮ.

(11) ਯੂ.ਪੀ. ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1938 'ਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਯੋਗ
ਲਾਇਸੰਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਤ ਵਾਧਾ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਢਿੱਲੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਵਾਧਾ 14 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-
ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਗੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ

(12) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੰਡ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ
ਇੱਛਾ
ਵਾਰੰਟ ਲਿਬਰਲ ਪੈਰੋਲ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ,
ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਜ਼ਤ ਹੋਵੇ
ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਣਾ ਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਮਾਸ ਜੇਲ ਐਥ੍ਰੋਪੋਇਡ ਚਿੜੀਆਘਰ. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਖੋਜ.

(13) ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਭ ਠੀਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ. ਇਸ ਲਈ, ਅਗਲੀ ਦਿਸ਼ਾ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਵਿੱਚ
ਰਾਜ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ.

(14) ਧਾਰਾ 433-ਏ ਅੰਦਰ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
14 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੂੰ ਤੀਬਰ ਕਰਨ ਲਈ
ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

4.1 ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ
ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਅਤੇ 161 ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ:-

"59. ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਦੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ, ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਪਰ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅੰਤਰ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਸਰੋਤ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਪਦਾਰਥ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਤਾਕਤ ਹੈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ ਇੱਕੋ ਨਾਲ ਵਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਿਸਤਰਾ ਅਸੀਂ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ "ਅਛੂਤ" ਹੈ ਅਤੇ "ਅਪਹੁੰਚ" ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਨੂੰ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 72 ਅਤੇ 161 ਦੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਕੋਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 432 ਅਤੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ 433 (ਏ) ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

60. ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 72 ਅਤੇ 161 ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ। ਇਸ ਤਰਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀਕਵਲ ਕੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ

61. ਕੀ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਹਾਂ? ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਜਿੱਤ ਪਰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਹਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਅਰਥਤਾ? ਦ
ਜਵਾਬ "ਹਾਂ" ਅਤੇ "ਨਹੀਂ" ਹੈ। ਕਿਉਂ "ਹਾਂ"? ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ
ਗਵਰਨਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ
ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਉਸਦੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ
ਸਰਕਾਰ, ਚਾਹੇ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਆਰਟੀਕਲ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਉਸ ਸਲਾਹ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।
ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਲੀਜ਼ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਲੀਜ਼. ਸਥਿਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਰੇ. ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਰਾਜਪਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਰਿਹਾਈ ਜਾਂ
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ. ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ
ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਸਿਸਟਮ ਜੋ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਰਾਣੀ
ਸਾਡੇ ਸਿਸਟਮ ਨੰ
ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਜਿਸਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਸਮਝ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਣ
ਪਾਠਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੁਹਜਮਈ ਹਨ
ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ
ਮੰਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਸੱਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਤੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਾ ਹੁਣ ਹੈ
ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ 4
. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਵੀ
ਧਾਰਾ 367(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(8)(ਬੀ
) ਅਤੇ 3(60)(ਬੀ) ਦਾ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897, ਜੋ ਕਿ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਅਨੁਛੇਦ 72 ਅਤੇ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਹਸਤੀਆਂ
ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਕੀਮ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਨਿਰਣਾ ਪਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
ਆਰਟੀਕਲ 74, 42 ਵੀਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਟਕਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੰ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਇੱਕ ਤੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਧਾਰਾ 161 ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ।

4.2 ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 18.07.1978 ਪਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਆਪਣੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ"।

"62. ਡੂੰਘੇ ਆਯਾਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਚਰਚਾ ਦੇ ਪੜਾਅ. ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ, ਸੰਚਾਰ
ਅਤੇ ਰੀਲੀਜ਼ (ਆਰਟੀਕਲ 72 ਅਤੇ 161) ਹੈ, ਇਹ ਦੰਗੇ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ; ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਈ
ਤਾਕਤ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਜੌਨ ਗਿਲਪਿਨ ਵਾਂਗ ਬੇਕਾਬੂ ਦੌੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ. ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜੋ ਕਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਸਲਾਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ,
ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਮਾਸ਼ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ,
ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਦੇ ਗਾਰੰਟਰ ਹਨ

---

4 (1974) 2
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
831

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਖੇਡ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਕਸਿਮ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਹੈ।

... ...

65. ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣਾ, ਹੁਕਮ ਨਿਰਪੱਖ ਕਸਰਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪੱਖਪਾਤ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਫਿਡ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ ਜੋ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਕਸਰਤ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਕਸਰਤ ਅਜੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨਮੋਹਕ ਮਾਪਦੰਡ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ. ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗੁੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਪਾਗਲਪਨ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਜੋ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਫ਼ੀ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਨੁਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਖੋਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਪੱਸਿਆ. ਵੱਲੋਂ 18 ਜੁਲਾਈ 1978 ਨੂੰ ਅਸਲ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: 5

> “ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਨੁਦਾਨ ਹੈ

ਉਸੇ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ.
ਯੂ. 13034/59/77 ਮਿਤੀ 10 ਜੂਨ, 1977 ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ
ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਤਿਹਾੜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
29 ਮਈ 1977 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਸ.
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਏ ਬੈਨਰਜੀ
ਹਰਿਆਣਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ

ਮਿਤੀ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
18 ਜੁਲਾਈ 1978।

---

5 ਨੰਬਰ 41/8/78/-ਜੇਜੇ(5) ਮਿਤੀ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 28 ਜੁਲਾਈ, 1978

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਓ ਅਤੇ ਬੇਹੂਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ.

ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਰਥ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸ਼ਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਮਾਫੀ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੈ

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ, ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

72/161 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਬੇਰਹਿਮ ਕਾਤਲ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਪਿਆਸਾ

ਕਤਲੇਆਮ, ਸਖ਼ਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਪਸ਼ੂਪੁਣੇ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਹੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ

ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਉੱਚ-ਅਪ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ। ਅਦਾਲਤ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਕਸਰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ

ਬਾਨੀ ਪਿਤਾ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ

ਮਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਬੇਸ਼ਕ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬਚੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਹ

ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ
ਦੋਸ਼ ਦੀ ਉਸੇ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਪਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ
ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਵਰਗੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸਿਆਸੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

4.3 ਬਹੁਮਤ ਨਿਰਣੇ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਲੰਬਾਈ
ਕੈਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਸੁਭਾਅ:-

"67. ਇਹ ਸਭ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਦ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗਿਆਈ ਦਾ ਪੁਨਰਜਨਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਲਟਾ - ਇੱਕ ਬਿਪਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਚੰਗੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਵਿਵਹਾਰ, ਮਿਹਨਤੀ ਆਚਰਣ, ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ
ਜਵਾਬ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ
ਸਰਕਾਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰੇ
ਮਿਆਦ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

4.4 ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"69. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਭ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਕਤੀ
ਉੱਚ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪਰ
ਅਤੀਤ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ। ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਨਹੀਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਜਾਂ ਮੂਰਖਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦ ਨੇ 1978 ਵਿੱਚ ਸ
ਸਥਾਨਕ ਤਜਰਬੇ, ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ।
ਕੋਈ ਉੱਚ-ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਹੀਂ
ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਨਰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ
ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਰੀਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ
ਕਾਤਲ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਫਾਲੋ-ਅਪ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਕੁੰਡਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ, ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ
ਬੰਦ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਨੋਲੋਜੀਕਲ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ
ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਵਿਰਲਾਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ.
ਅਸੀਂ, ਦਿਲੋਂ ਨਿੱਘੇ, ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਹੋਏ
ਲਾਈਫਰਸ, ਲਿਬਰਲ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ
ਅਤੇ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਰੀਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਲੀਸ਼ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ - ਇੱਕ ਲਾ ਯੂ.ਪੀ.
ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1938 'ਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ
ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਬਗੈਰ ਉਦਾਸੀਨ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਿ
ਇੱਕ ਉਮਰ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਛੁਟਕਾਰਾ. ਇਹ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਸਰਵੋਤਮ ਪਰੇ
ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਬਿੰਦੂ - ਸਾਡਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ - ਜੇਲ੍ਹ
ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸੁੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਹਿਸ਼ੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਦਾ. ਜੇ ਪਸ਼ੂ ਫਾਰਮ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੁਆਫੀ
ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀਕਰਨ ਚੱਕਰ ਹੈ
ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਕਮੀ. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 72/161 ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਗੈਰ-ਕੈਨਲਾਈਜ਼ਡ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ
ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ - ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿਸਦਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਅਕਸਰ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਲਮ 'ਤੇ ਦਬਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

70. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਨ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸਾਬਕਾ ਫੇਲ ਹੋਏ। ਪਰ
ਜੋ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਉਹੀ ਮੁਆਫੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਹੀ ਹਨ
ਵਾਜਬ. ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਹਰੇਕ ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੋਣ ਤੱਕ
ਉੱਨਤ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਸੈਕਸ਼ਨ 433-ਏ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਟੀਕਾਕਰਣ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 161 ਦੁਆਰਾ। ਅਸੀਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਉਹੀ
ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਗਮਨ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ
ਆਤਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਨ, ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵਕ ਔਰਬਿਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ — ਬਚਾਓ, ਬੇਸ਼ਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੌੜਾ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸਵੈ-ਬਣਾਇਆ ਨਿਯਮ।"

5. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ 6

, ਆਰਡਰ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"8. ਸਾਡੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ ਯੂ.ਪੀ.
ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਫਾਈਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ
ਦੋਧ ਨਾਥ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ
ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਦੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ
ਅਪਰਾਧ, ਉਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ

ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੇਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੀ
ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ
ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ
ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਸੀ.

9. ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਧ ਨਾਥ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ
ਮੁੱਖ ਤਖ਼ਤੀ 'ਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਉਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਯੋਗ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਨ
ਇੱਕ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ
ਕੈਦੀ

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 72 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ

---

6 (1998) 4
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
75

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ 7 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 161

.

ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਏ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ

ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਏ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅੰਗ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 210, ਪੈਰਾ 7)

> “ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ
> ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ
> ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ।“

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਤੈਅ ਕੀਤੀ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ 1 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਖ਼ਤ ਸੀਮਾਵਾਂ

.

ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 72 ਅਤੇ 161 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿ “ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ

ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਮਾਲਾ-ਮਾਫੀ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਣ

ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਅਮਲ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਖੇਡ ਦੇ ਗਾਰੰਟਰ ਹਨ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ

ਪਲ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਵਧੀਆ ਸਿਧਾਂਤ।

11. ਇਸ ਲਈ, ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚੀ ਸ਼ਕਤੀ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਦਲੀਲ
ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਦਨਾਮੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਵਧੀਆ ਸਿਧਾਂਤ, ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਹੱਥ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ.

13. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਰਾਜਪਾਲ ਸੀ
ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਹਨ

---

7 (1989) 1
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
204

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਡਰ ਨੇ ਹੁਣ ਕੰਢਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਮਨਮਾਨੇ 'ਤੇ. ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਫਿਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ

ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸ

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣਾ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਕੇਸ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡ

ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 7

ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ

ਦੂਧ ਨਾਥ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਹਨਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸਨੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

6. ਈਪੁਰੂ ਸੁਧਾਕਰ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ। ਦੇ ਏ.ਪੀ.

8

, ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ

ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਸਜ਼ਾ

6.1 ਮੋਹਰੀ ਜਜਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪਾਸਾਇਤ, ਜੇ

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ 6 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

ਅਤੇ ਸਤਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 9 ਵਜੋਂ

ਅਧੀਨ:-

"29. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ 6

ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਦੋਧ ਨਾਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੋਗਿੰਦਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ

ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ

ਅਸਫਲ ਹਾਲਾਂਕਿ, 2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਸਨ

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ "ਫਰਿੰਜ ਆਨ

ਆਪਹੁਦਰੇਪਨ"।

30. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ "ਵਰਤਾਈ ਗਈ ਸੀ

ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਾਲਾ ਫਿਡ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ

ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦਾ, ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

---

8 (2006) 8

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

161

9 (2000) 5

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

170

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ" (ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸ 6

,

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

ਪੀ. 79, ਪੈਰਾ 12)। ਦ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣਾ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਕੇਸ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡ

ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 7

"ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ

ਦੂਧ ਨਾਥ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਹਨਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸਨੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ" (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 79, ਪੈਰਾ 13), ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ।

31. ਸਤਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 9

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ

ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

32. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 174, ਪੈਰਾ 4)

> "ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ

ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ. ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਲਈ, ਹੋਵੇਗਾ

ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੇ

ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਖੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਉਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਹੈ

ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮ ਇੱਕ ਗਲਤ ਹੈ

ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਵਿਚਾਰ।"

ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ

ਵਿਕਾਸ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ

ਭਾਰਤ 10।

6

.1.1.

ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪਸਾਇਤ, ਜੇ.:-

"34. ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ

ਜਾਂ ਧਾਰਾ 161, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

---

10 (2004) 7

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

634

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

(ਏ) ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਬੀ) ਕਿ ਹੁਕਮ ਮਾੜਾ ਹੈ;

(ਸੀ) ਕਿ ਆਰਡਰ ਬਾਹਰਲੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ;

(ਡੀ) ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਈ) ਕਿ ਆਰਡਰ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

... ...

59. ਜਦੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ
ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ,
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ।

60. ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1 ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ
ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ
ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ
ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।"

6.2 ਕਪਾਡੀਆ, ਜੇ

ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"65. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ
ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੈ
ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ
ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਓ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ. ਇਹ ਵਿਵੇਕ, ਇਸ ਲਈ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਕੱਲੇ ਜਨਤਕ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ
ਗਵਰਨਰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਅਤੇ ਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਜੱਜ ਹਨ
ਮਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਣਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਸੀਮਾਵਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਲਈ, ਨਿਵੇਕਲੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਮੁੱਢਲਾ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ

ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ।

66. ਮਾਫ਼ੀ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ

ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਸਰਤ ਹੈ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਇਸਦਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ

ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਹੁਣ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ

ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਕਸਰਤ

ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਰਮ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਵਰਜਿਤ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ

ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਗੁਣ

ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਲਈ. ਉਸ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ ਲਈ

ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਦ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ "ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ". "ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹੈ
ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ।
ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਭ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ,
ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਸਾਲ।
67. ਅਨੁਛੇਦ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ
ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ. ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਲੋੜ ਜਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ
ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ
ਦੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਨਿਆਂਇਕ ਡੋਮੇਨ. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਪਹਿਲੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 72 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ
ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

7. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ 11 ਦਾ ਬੈਂਚ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:-

"46. ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ
ਇੱਕ ਉਮਰ ਕੈਦੀ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਸੀ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈ;
ਕੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ
ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ; ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
ਅਪਰਾਧ; ਕੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਲਦਾਇਕ ਮਕਸਦ ਸੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ; ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤ।"

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

8. ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) ਵਿੱਚ 12 ਦ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

"47. ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ
ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਹਨ:
47.1. ਧਾਰਾ 72 ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ

ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ. ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਏ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ
ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।

47.2. ਧਾਰਾ 72 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੈ
ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ

---

11 (2010) 4
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
216

12 (2013) 6
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ
195

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਚਨਬੱਧ, ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼

ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਹਾਲਾਤ. ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਸੱਚ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ

ਰਾਜਪਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮਾਮਲਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ/ਉਹ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ

ਅਦਾਲਤ, ਪਰ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਕੇਸ, ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਾਰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਉਸਦੀ/ਉਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਏ ਕੀ ਕੋਈ ਕੇਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੁਆਫ਼ੀ, ਰਾਹਤ, ਆਦਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਜਾਂ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ।

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

... ...

68. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਆਰਟੀਕਲ 72 ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਜਾਂ ਉਸੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਨਿਸ਼ਠਾ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਮਨਮਾਨੀ (ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 1

, ਕੇਹਰ

ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ 7

, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.

6

, ਸਤਪਾਲ

ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ 9

, ਵਿਕਾਸ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 10

,

ਏਪੁਰੁ ਸੁਧਾਕਰ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏ.ਪੀ.

8

ਅਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ 13).

9. ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਰਾਜ ਜੋ ਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਸੀ

ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵ (i) ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ

ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ, (ii) ਅਤੇ,

ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 8 ਸਾਲ ਜਾਂ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ

ਕ੍ਰਮਵਾਰ, (iii) ਅਤੇ, ਜੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਆਚਰਣ ਸੀ

---

13 (2011) 4

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

353

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼, ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਜੇਲ੍ਹ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, (iv) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ
ਨੀਤੀ ਦੇ ਪੈਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦ; ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਤੁਰੰਤ.

ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਾਭ
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਨੀਤੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਜੁਰਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਕਿਵੇਂ
ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ
ਜਾਂ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ
ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ.

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਲਾਈਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ
ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 433-ਏ ਤੋਂ।

11. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ, ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ
ਲਾਭ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਤ ਵਿੱਚ '(8)' ਮਾਰੂ ਰਾਮ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇੱਕ ਆਮ ਆਰਡਰ
ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪੂਰੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ. ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ
ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
18.07.1978 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਰੂ ਰਾਮ 1 ਵਿਚ ਪੈਰਾ 69 ਵਿਚਲੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਫਿਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ
ਮਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ
ਪੈਰਾ 70 ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ।

12. ਮਾਰੂ ਰਾਮ 1 ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ

ਅਦਾਲਤ, ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹੁਕਮ

ਸੰਵਿਧਾਨ. ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ 6 ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ

,

ਅਤੇ ਉਹ ਪੈਰੇ 34 ਅਤੇ 67 ਵਿੱਚ

ਏਪੁਰੁ ਸੁਧਾਕਰ

8 ਇਸ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਓ

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਮੇਤ

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਵਚਨਬੱਧ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਉਹ ਅਭਿਆਸ

ਇਕੱਲੇ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

13. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਧੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦਿਖਾਓ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਹਿਲੂ ਜਿਵੇਂ.,
ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਅਤੇ
ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼ੁੱਧਤਾ
ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

14. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ
ਰਾਮ 1 ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਸਮੇਤ '(8)' ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਖਿਲ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਲੇਟਣ ਦੀ ਕਸਰਤ
ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹੀ ਸੀ
ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਰਾਮ 1 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ
ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

15. ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਅਧੀਨ:-

ਕੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼, ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ
ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕੋਡ ਦੀ 433-ਏ.

16. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ
ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ।

17. ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਖਿਲ ਸੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE